

AS Framm betoonmüürikivide ja nendest laotud müüritise kasutusjuhend

Betoonist õõnes- ja täisplokke võib kasutada ehitiste vundamentide, kandvate ja mittekandvate ning tulekindlate seinte ja müratökete ladumiseks. Sõltuvalt tehnilistest nõuetest kasutatakse eri laiusega plokke.

Müüritise projekteerib erialaspetsialist.

Soovitav on ladumisel kasutada tsementmörti vähemalt M2,5. Talvistes tingimustes tuleb ladumisel kasutada külmumisvastaseid lisandeid ja 48 tunni jooksul kaitsta müüritist läbikülmumise eest. Temperatuuril alla -15°C ei ole müüri- ja betoneerimistöõde tegemine soovitatav.

Mört paigaldatakse õõnesploki servadele. Vuugi paksus jäetakse üldjuhul 10 mm. Ühe päeva jooksul laotava seina kõrgus on ca 8 rida, sõltuvalt mördist.

Õõnesplokid tuleb laduda nii, et õõnsused asuksid kohakuti. Juhul, kui kivide õõnsused täidetakse betooniga, ei laotata mörti esimese plokirea alla täies ulatuses, et täitebetoonil oleks võimalik saavutada vundamendiga kontakt.

AS Framm toodetud õõnesplokkide ladumisel pole vertikaalvuukide täitmine mördiga tingimata vajalik, kuna plokkide spetsiaalne vorm võimaldab kahe ploki otspindadel omavahel „lukustuda“. Vertikaalvuukide mördiga täitmise vajalikkus määratakse projektdokumentatsioonis.

Vertikaalvuukide täitmiseks asetatakse enne ladumist plokid esmalt otstele püsti, paigaldatakse äärtesse kaks mördiriba ning laotakse seejärel müüritisse, surudes mördiribad vastu eelnevalt paigaldatud ploki ning seejärel loodides kivi paika.

Deformatsioonivuukide vahekaugus on armeerimata müüritisel ca 6 – 7,5 m, sõltuvalt konstruktsiooni eripäradest (avade paigutus, postid, seina ristlõike muutumise kohad jne). Deformatsioonivuugid on vajalikud müüritise mahumuutustest tekkivate pingete leevendamiseks.

Müüritise armeerimine teostatakse vastavalt projektdokumentatsioonile. Soovitav on armeerida ja betoneerida müüri alumine ja ülemine (laepaneeli alune) horisontaalrida. Vertikaalsed õõnsused tasub täis betoneerida avade kõrval ja seinte ristumiskohtades, sidemete ankurdamisel.

Vertikaalõõnsuste betoneerimisel tuleb arvestada valatavas õõnsuses betoonisamba poolt tekitatud rõhuga ja täitebetooni tihendamise keerukusega. Korruse kõrgus on soovitatav täis valada osadena, kogu kõrguse betoneerimisel tuleb täitumise kontrollimiseks lõigata alumisse plokiritta kontrollavad ca $\varnothing 20$ mm, mis kaetakse enne betoneerimise alustamist. Enne betoneerimise alustamist peab mört vuukides olema kivistunud vähemalt 24 tundi.

Peale ehitise valmimist ei nõua betoonmüürikividest müüritised erilist hoolt. Siiski tasub tähelepanu pöörata järgmistele punktidele müüritise hooldamisel:

- Müüritise pinnale tekkinud soolade mahapesuks võib kasutada 3-5%-list happelahust. Kindlasti tuleb tähelepanu pöörata õigete töövõtete kasutamisele hapete käsitlemisel.
- Enne kivipinna töötlemist mistahes kemikaalidega (puhastusvahendid, värvid jne) veenduda nende sobivuses kivipindade töötlemiseks.
- Vältida survepesu ja mehaanilise puhastamisega kivipinna lõhkumist. Tugevad metallesemed võivad betooni pinda kriimustada.
- Müüritise pinna veeimavuse vähendamiseks võib kasutada hüdrofobisaatoreid, mis muudavad tihti määrduva või märguva pinna kergesti pestavaks või vett-tõrjuvaks..